

BİLGİ SİSTEMLERİ VE İŞ SÜREÇLERİ BAĞIMSIZ DENETİMİNE İLİŞKİN RAPOR HAKKINDA TEBLİĞ

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç ve kapsam

MADDE 1-(1) Bu Tebliğin amacı, 31/12/2021 tarihli ve 31706 altıncı mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bilgi Sistemleri ve İş Süreçleri Bağımsız Denetimi Hakkında Yönetmelik kapsamında hazırlanacak olan bağımsız denetim raporunun içerik ve şekline ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ; Bilgi Sistemleri ve İş Süreçleri Bağımsız Denetimi Hakkında Yönetmeliğin 38 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca düzenlenmiştir.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Tebliğde geçen;

- Bilgi sistemleri bağımsız denetimi: Yönetmeliğin 24 üncü maddesinde yer alan denetimi,
- BT: Bilgi Teknolojilerini,
- Denetçi: Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan denetçiyi,
- Denetim alanı: Ek-1’de verilen denetim başlıklarını,
- Denetlenen: Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan denetleneni,
- İş süreçleri bağımsız denetimi: Yönetmeliğin 25 inci maddesinde yer alan denetimi,
- Kayda değer kontrol eksikliği: Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan kayda değer kontrol eksikliğini,
- Kontrol: Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan kontrolü,
- Kontrol hedefi: Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan kontrol hedefini,
- Kontrol zayıflığı: Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan kontrol zayıflığını,
- Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,
- Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,
- Önemli kontrol eksikliği: Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan önemli kontrol eksikliğini,
- Yönetmelik: Bilgi Sistemleri ve İş Süreçleri Bağımsız Denetimi Hakkında Yönetmeliği,

İKİNCİ BÖLÜM Genel Kavramlar

Rapor hazırlanırken uyulması gereken ilkeler

MADDE 4-(1) Denetçi, raporun tam, doğru, objektif, inandırıcı ve konunun müsaade ettiği ölçüde açık ve öz olmasına aşağıdaki hususları dikkate alarak özen gösterir:

a) Denetçi, raporun tam olmasını raporda denetim amaçlarının tamamını karşılayan bilgilere yer vererek; raporlanmış hususları, bu hususların yeterli ve doğru bir şekilde anlaşılmasını sağlayacak biçimde sunarak ve raporun içeriğine ilişkin bu Tebliğde ifade edilen gereksinimleri sağlayarak temin eder.

b) Denetçi, raporun doğru olmasını; sunulan bulguların gerçekten var olmasıyla ve bu bulguların doğru bir şekilde sunulmasıyla temin eder. Raporun doğruluğu ve güvenilirliği, raporda sunulan bütün bulguların doğru bir şekilde aktarılmasıyla sağlanır. Raporda sadece denetçinin çalışma kağıtlarında konuyla alakalı yeterli delille desteklenen bilgi, bulgu ve yargılara yer verilir. Denetim açısından önemli görülen verilerden bazılarının denetlenmemesi veya denetlenememesi durumunda denetçi bunu raporunda açıkça belirtir, varsa verinin kısıtlamalarını rapora ekler ve bu konuya ilişkin raporda herhangi bir yargıda bulunmaz.

c) Denetçi, raporun objektif olmasını, raporun içeriğinde yer alan unsurları dengeli bir şekilde sunarak ve sunum yaklaşımında tarafsız bir duruş sergileyerek sağlar. Raporun inandırıcılığı açısından rapordaki delillerin tarafsız bir şekilde sunulması gereklidir. Denetçi, raporun tarafsız olmasını ve yanıltıcı olmamasını sağlamakla yükümlüdür. Rapor, raporda yer alan bulgulara dayanılarak hareket edilebilecek bir yaklaşımla sunulur. Denetçi raporunda savunmaya ya da suçlamaya yönelik bir dil kullanılmaya özen gösterir.

ç) Denetçi, raporunun inandırıcı olmasını; denetim sonuçlarının denetim amaçlarını karşılaması, bulguların ikna edici bir şekilde sunulması ve raporda yer verdiği yargıların denetim kanıtları tarafından iyi bir şekilde desteklenmesi ile sağlar. Denetçi, raporunda bulgularının geçerliliği ve yargıların makullüğü hakkında yeterli ve ikna edici bilgilere yer verir.

d) Denetçi, raporunun açık olmasını, akıcı ve anlaşılır ifadeler kullanarak temin eder. Raporda herhangi bir şeyi saklamayan, açık, yalın ve mümkün olduğunca teknik olmayan bir dil kullanılır. Teknik terimlerin veya kısaltmaların kullanıldığı durumlarda, bu terimler ayrıca açıklanır ve kullanılan kısaltmalara ilişkin bilgilere raporda ayrı bir bölümde yer verilir. Raporda kısa ve etken filli cümleler kullanılmasına özen gösterilir. Denetçi raporda gerekli gördüğü yerlerde konunun daha iyi anlaşılmasını sağlamak amacıyla grafik, tablo ve resim gibi görsel araçlardan faydalanır.

e) Denetçi raporunda ifade etmek istediklerini mümkün olduğunca kısa ve öz bir şekilde ifade eder, vermek istediği mesajı gölgeleyebilecek gereksiz detaylardan ve tekrarlardan kaçınır.

Bulgular

MADDE 5-(1) Denetçi, yeterli ve uygun denetim kanıtlarıyla desteklenecek şekilde kayda değer kontrol eksikliklerini ve önemli kontrol eksikliklerini sınıflandırır ve Ek-2’de belirlenen esaslara göre kodlayarak raporunda yer verir.

(2) Denetçi, bulguları ifade ederken, denetim amaçlarının gerektirdiği kadarıyla, bu bulguların kriter ve durumlarına ilişkin bilgilere aşağıda tanımlandığı şekilde yer verir:

a) Kriter: Bulgunun ilişkili olduğu alan/faaliyetle ilgili olarak bu alan/faaliyetin olması gerektiği durumu veya bu alandan/faaliyetten ne beklendiğini ifade eder.

b) Durum: Bulgunun ilişkili olduğu alan/faaliyetin mevcut uygulanma şekli veya durumu ile kriter ve bu durum arasındaki farkların temel sebeplerini ifade eder.

(3) Kriterde mevzuat aykırılığı varsa denetçi bu durumu ilgili mevzuat hükmüne açıkça referans vererek ve aykırılığı oluşturan durum ile mevzuat hükmü bağlantısını net ifadelerle açıklayarak rapora konu eder.

(4) Kontrol zayıflığı olarak tanımlanan bulgular, denetçi tarafından denetlenenin yetkililerine yazılı olarak iletilir. Denetçi, böyle bir yazının denetlenenin yetkililerine iletildiğine dair ifadeye ve Ek-1’de yer alan denetim alanlarında tespit ettiği kontrol zayıflıklarının sayısına raporunda yer verir.

(5) Denetçi, geçmiş dönemlerde tespit edilmiş ve bir önceki dönem raporunda halen giderilmediği ifade edilmiş olan tüm bulguları değerlendirir, bu bulguların son durumlarına, devam edip etmediklerine ve denetlenen tarafından taahhüt edilen aksiyon planına uyumuna ilişkin açıklamalarına raporunda yer verir. Bu süreçte raporda bulgunun güncel durumuna ve ilgili kriterlerine yer verilir.